

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת יבמות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תשנ"ט

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל : 571-2016 (02)

פ"ג ארבעה אחין

גמ' כו. - כט.

יבמה שהיא אחות זקוקתו חולצת [יש זיקה, דלמא מת אחיו החי ויבטל מצות יבמין מאחותה (ור' יוחנן לא חייש למיתה)] ואפי' כשאחותה הוי שניות או חייבי לאוין אבל כשאחותה חייבי כריתות מתיבמת

רב - למ"ד יש זיקה - אחות חלוצות/זקוקות של ב' אחים צריכה חליצה משניהם [חליצתה גרועה (לרש"י - בשא"א לייבם) צריכה לחזור על כל האחין]
שמואל - ל"ק - מא' מהם [א"צ לחזור על כל האחין], ל"ב - אח א' יכול לחלוץ לג' אחיות לפוטרו
אם אין צרות

שמואל - חלוץ לאחות זקוקתו, לבעלת גט או מאמר לא נפטרה צרה
אבל חלוץ הצרה נפטרו הן [לא אלימי זיקה לשויי לצרה כערוה, כר' יוחנן ב"נ דחולצין צרת ערוה]
ב' יבמות א' בעלת גט וא' בעלת מאמר - כי הדדי לחליצה (רש"י - יחלוץ לאיזה שירצה ויפטר חברתה)
רב הונא אמר רב - ב' אחיות יבמות ומתה הראשונה, שנייה מותרת [זיקה דרבנן היא]
ר' יוחנן - דוקא מתה השנייה, ראשונה מותרת [צריך ראויה בשעת נפילתה ומותרת אפי' אח"כ
נאסרה וחזרה והותרה]

יבם אחות זקוקתו - יוציאו, לב"ש אליבא דר"א ולב"ה אליבא דאבא שאול יקיימו
לר"ש - אחות (וכו') זקוקתו פטורה אף מחליצה [לצורר],
גמ' יט. - למ"ד לר"ש זיקה ככנוסה - דוקא בנפלו בב"א אבל בזאח"ז קמייתא מתיבמת
וכשא' איסור מצוה (שניות) או קדושה (לאוין) חולצות [אטו איסור מצוה דעלמא]

גמ' כט. - ל:

מאמר לב"ש - לר' אלעזר - קונה לדחות בצרה (לרש"י - אחותה שלא תאסרנה לבעלת מאמר), ורק במאמר
שבשעת היתר יבום
לרב אשי לר' אלעזר - הצרה צריכה חליצה (לרש"י - אחותה, עד שיבעול בעלת המאמר ואז פטורה)
ר' אמי - קונה קנין גמור
ספק אי עושה "נישואין" לענין דא"צ מסירה לחופה
לרב נחמן בר יצחק - אירוסין עושה
שומרת יבם - ר"א - א' מהיבמין (ר' אמי - שעשה מאמר לב"ש) מפירין נדריה,
ר' יהושע - רק ביבם א', (לרנב"י בשותפות האב), ר"ע - לא מפירין
(ל"ל"ב לר' אלעזר המח' בעמדה בדין ופסקו מזונות דנודרת אדעתו (רש"י - לר' אלעזר אפי' בלי
מאמר ולרב אמי אחר מאמר))

לר"נ תנא דמשנה ס"ל דאין זיקה אפי' בחד אח ורב אשי חולק
צרת ערוה ע"י מאמר חולצת

נאסרה שעה א' בנפילה ראשונה, נאסרה עולמית

רב אשי - צרת ערוה ע"י זיקה וגירש הערוה, עדיין אסורה לאח שלישי דיש זיקה
[כר' ירמי' דנישואין הראשונים מפילים]

רש"י ל. - ל:

צרת ערוה בזיקה שעה א' מותרת מחמת זיקת אחיו הראשון, אבל לא משנפלה מבעל הערוה שכנסה או
שרמיא על אח א' לבדו

לרבא דמיתה מפלת לכו"ע - אבל מודה למ"ד יש זיקה במת בעל נכרית ואח"כ מת בעל אחות אשה
דאסורה נכרית דבשעת מיתה צרות הן

גזרו איסור זיקת ב' יבמין רק בעשה מאמר

גמ' ל: - לב.

ספק קידושין, ספק גירושין (לאביי ורבא), גט או שטר קידושין פסול לכתחלה (כתב ידו, עד א', אין זמן בגט) להערוה - צרתה חולצת ולא מתייבמת

לרבה ספק גירושין (קרוב לו - לה) אפי' חליצה א"צ [אטו מתייבמת, בחזקת היתר לשוק] (איתותב) אבל ספק מיתה קודמת (מפולת) צריכה חליצה [לא שכיחי לא גזרו, אין הערוה קמן ויודעים דספק הוא]

תרי ותרי ספיקא דרבנן היא ואוקי אחזקה

לא תקנו זמן בשטר קידושין [ארוסה לית לה פירי, רוב מקדשין בכסף ולא תקנו, דלמא מזנה ומחקה שתהא בחזקת פנויה]

בעלת מאמר וצרתה שנפלו חולצות ולא מתייבמות [משנה - ומת אחד מהן - ולא זיקת ב' יבמין, גמ' - מדרבנן - אטו ב' יבמות מבית א' (ואין ליבם א' [אטו חליץ ברישא])]
לר"ש מיבם א' וחולץ א' [ספק אי מאמר קונה או לא]

נתן גט למאמר (רש"י - ופירש "ולא לזיקתו") צרתה מותרת, וב' לשונות אי היא עצמה אסורה [איחלופי
בבעלת הגט (רש"י - בלמאמרו ולזיקתו)] או מותרת [מאי דעבד שקליה]

רש"י לא:

תקנו זמן בעבד - לרש"י - שטר קניית עבד

זמן מחוק מגט וזינתה - לרש"י - מוקמינן אחזקת אשת איש

גמ' לב. - לה.

בא על יבם ערוה - ר' יוסי - חייב שתים [ר' אבהו - איסור חל על איסור באיסור מוסיף (כשאשת אח בא אח"כ), רבא ור' יוחנן - חייב א' אבל נקבר בין רשעים גמורים (לרש"י - הנסקלין ונשרפין)]
ר"ש - חייב על איסור הראשון בלבד [אין איסור חל על איסור]

אשת אח שנעשית ערוה פטורה לר"ש דאיסור ערוה מיתלא תלי לחול ולכן לא פקע אשת אח

זר ששימש בשבת (שחיטת פר כה"ג, להקבר בין רשעים), בע"מ ששימש בטומאה, זר שאכל מליקה - לר' חייא חייב שתים, לבר קפרא - חייב א' [מח' אי ר' יוסי מודה דאיסור כולל חל איסור, בחל בב"א, מסקנא - אי ר"ש מודה בב"א (ובר קפרא איתותב)]

ר"מ אית ל' איסור חל על איסור בב"א (אשת אח ואשת איש), ככולל (אחות אשה) ומוסיף (נדה), ואפי' נתכוין למצוה לישא אשתו [כר"א דטעה בדבר מצוה פטור, מודה ר' יהושע באין זמנו בהול]

כ"ד חדשי יניקה - ר"א - דש מבפנים וזורה מבחוץ, חכמים - אסור כמעשה ער ואונן

אין ביאה מטמאה בהעראה, בשלא כדרכה, לר"י בביאה ראשונה [אותה - דאינה מתעברת (רש"י - ולא נקרא שכבת זרע)]

שהתה אחר בעלה י' שנים יכולה להתעבר אם דעתה להנשא

המתנת ג' חדשים לנבעלת קטנה - שמואל - ממאנת א"צ, גט צריכה [משום גדולה]

זנות - לל"ק צריכה חוץ מחילוף נשים [לא שכיח]

לל"ב א"צ [זנות בקטנה לא שכיח]

גירות ומשוחררת - לל"ק א"צ

לל"ב אפי' גדולות א"צ [כר' יוסי - ידעי דתתגירי ומשמשת במוך, מתהפכת]

(רש"י - אבל בישראלית גדולה גזרי זנות אטו נשואין (דלא כר' יוסי))

אשת ישראל שנאנסה פסולה מכהונה ומתרומה דבי נשא [לרש"י - כי תהיה אלמנה וגרושה - דיש אלמנות וגירושין בה]

רש"י לב: - לד:

איסור מוסיף - כשמוסיף על החתיכה לאוסרה על המותרים עליו, כולל - איסור חל על חתיכות אחרות וגוררת לזו במגו

למשמעות רש"י איסור מוסיף עדיף מבב"א

לרש"י - כשקידש היום חל איסור אכילת יו"כ והוצאה בשבת "בב"א"

לרש"י - קידושין שחלים ביום גדלות חל בב"א עם איסור עונש נידות שהיו שופעות מקודם

לר"א דביאות מחלקות לחטאות בהעלם א', כמ"כ כוחות של כל ביאה מחלקין

ביאה לא מיטמא משום נוגע בשכ"ז דהוי בית הסתרים, אלא גזה"כ